

**COMMISSIE VAN ADVIES
voor de zaken betreffende
DE BURGERLIJKE STAAT
en de
NATIONALITEIT**

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

59/12

**Aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
Mr. F. Teeven MPM**
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Den Haag, 9 december 2011

Onderwerp: Advies inzake het voorontwerp van de Wet tegengaan huwelijksdwang

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 4 november 2011, kenmerk 5714633/11/6, heeft u de Commissie van advies voor de zaken betreffende de burgerlijke staat en de nationaliteit verzocht voor 1 januari 2012 te adviseren over een concept-wetsvoorstel tot wijziging van Boek 1 en Boek 10 van het Burgerlijk Wetboek betreffende de huwelijksleeftijd, de huwelijksbeletselen, de nietigverklaring van een huwelijk en de erkenning van in het buitenland gesloten huwelijken (Wet tegengaan huwelijksdwang). Op haar vergadering van 24 november jl. heeft de Commissie het voorontwerp uitvoerig besproken, hetgeen heeft geresulteerd in het volgende advies:

- a. de Commissie geeft in overweging om in de toelichting uitvoeriger in te gaan op het advies van de Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht en beveelt aan om nader te verduidelijken wat de rechtsgevolgen (kunnen) zijn bij nietigverklaring van een huwelijk;
- b. de Commissie wijst op de uitspraak van de Hoge Raad van 17 juni 2011, L/JN BP9500, over, onder meer, de gevolgen van de niet-erkenning van een in het buitenland gesloten polygaam huwelijk voor bijvoorbeeld de afstammingsrelatie en de nationaliteit, en geeft in overweging om te bezien of deze uitspraak nog noopt tot aanpassing of verduidelijking van het wetsvoorstel dan wel de toelichting;

c. het voorontwerp handhaaft de mogelijkheid om te huwen als men minderjarig is, voor het geval de rechter een meerderjarigverklaring van de moeder heeft uitgesproken overeenkomstig art. 1:253ha Burgerlijk Wetboek. Hierin ligt besloten dat straks, evenals nu, een dergelijke meerderjarigverklaring uitsluitend de moeder kan betreffen, maar niet de vader. De Commissie geeft, gelet op het gelijkheidsbeginsel, in overweging dit onderscheid nader te onderbouwen;

d. artikel H van het voorontwerp wijzigt artikel 1:71 Burgerlijk Wetboek aldus, dat de bevoegdheid om nietigverklaring van een huwelijk te verzoeken vervalt, als de echtgenoten een jaar hebben samengewoond "sedert het ophouden van de dwang of de ontdekking van een dwaling, zonder dat het verzoek is gedaan". De Commissie meent dat de nu voorziene termijn van een jaar kort is en geeft in overweging om deze termijn te verlengen, bijvoorbeeld tot twee of drie jaar. Daarnaast beveelt de Commissie aan om, naar analogie van hetgeen bij de Wet voorkoming schijnhuwelijken is geschied, in de toelichting nader te objectiveren welke (omgevings)factoren zoal een rol kunnen spelen bij de vraag of de dwang is opgehouden c.q. de dwaling is ontdekt. Wellicht kan daartoe ook inspiratie worden ontleend aan het Wetboek van Strafrecht. Een dergelijke objectivering kan bijdragen aan de rechtszekerheid en een eenvormige uitvoering door de ambtenaren van de burgerlijke stand. Ten slotte beveelt de Commissie aan te verduidelijken dat de ambtenaar van de burgerlijke stand kan weigeren om een beëdigde verklaring op te nemen als hij de indruk heeft dat deze niet vrij van dwang wordt afgelegd.

Namens de Commissie van advies voor de zaken betreffende de burgerlijke staat en de nationaliteit,

Mr. dr. T. Heukels
-Voorzitter-